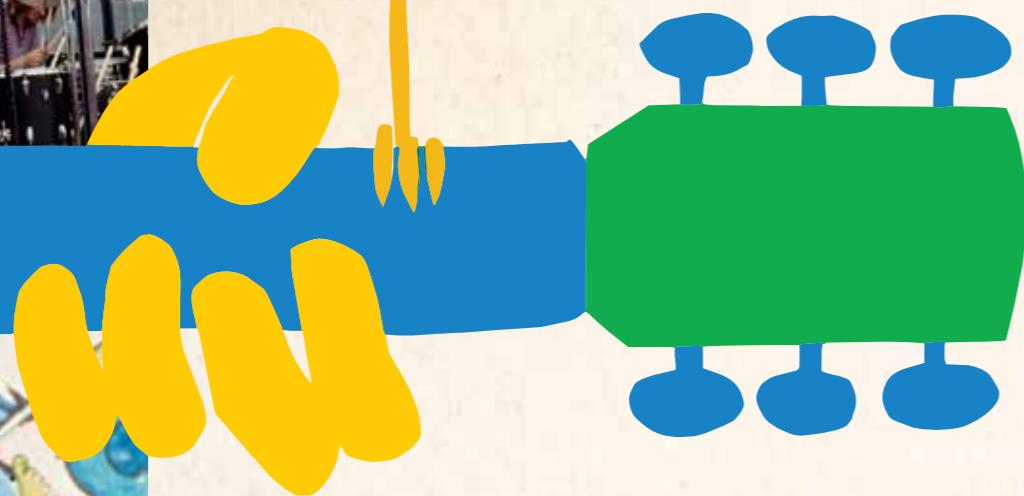

**3 DAYS
OF PEACE
& MUSIC**

περιεχομενα

06

Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΟΝΕΙΡΟΥ

Ιστορικό πλαίσιο και προετοιμασία

12

**ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΚΑΙ
ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ**

Μια κωμωδία παρεξηγήσεων

16

ΧΤΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΟΥΤΟΠΙΑ

Αντίστροφη μέτρηση για το ανεπανάληπτο

24

**ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 15
ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ**

Η ακουστική βάπτιση

34

ΣΑΒΒΑΤΟ 16 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Η ηλεκτρική καταιγίδα

44

**ΚΥΡΙΑΚΗ & ΔΕΥΤΕΡΑ
17 & 18 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ**

Η έξοδος και η αποθέωση

52

ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΚΗΝΗ

ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΚΑΙ ΜΥΘΟΣ

- Παραλειπόμενα και ζωή στην κοινότητα
- Επιβίωση στη «Λασπούπολη»

Η ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

- Από τον πανικό στην αποθέωση

Η ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΓΟΥΝΤΣΤΟΚ

- Από το σελιλόιντ στο Nu-Metal

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

- Η ηχώ της ουτοπίας

Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΟΝΕΙΡΟΥ

Η εποχή και το πνεύμα

Το καλοκαίρι του 1969 ήταν μια ασυνήθιστη εποχή στην αμερικανική ιστορία, ένα σημείο καμπής όπου ο χρόνος φαινόταν να συστέλλεται και να διαστέλλεται ταυτόχρονα, χωρώντας μέσα σε λίγες εβδομάδες κάποια από τα μεγαλύτερα επιτεύγματα αλλά και κάποιους από τους χειρότερους εφιάλτες του δυτικού πολιτισμού.

Το καλοκαίρι των αντιθέσεων

Για να αντιληφθεί κανείς το μέγεθος και τη σημασία του Γούντστοκ, πρέπει να το τοποθετήσει ακριβώς ανάμεσα σε δύο κοσμοϊστορικά γεγονότα που προηγήθηκαν εκείνου του Αυγούστου. Από τη μία, στις 20 Ιουλίου 1969, το κατεστημένο της Αμερικής, η «παλιά γενιά», γιόρταζε ένα θρίαμβο της τεχνολογίας και της οργάνωσης: την προσσελήνωση του Αρολλο 11. Ο άνθρωπος περπατούσε στο φεγγάρι, εκπληρώνοντας το όραμα του Κένεντι και συμβολίζοντας την υπεροχή του αμερικανικού στρατιωτικού / βιομηχανικού συμπλέγματος.

Από την άλλη, μόλις μία εβδομάδα πριν από το Γούντστοκ, στις 9 Αυγούστου 1969, η σκοτεινή πλευρά της αντισουλτούρας έδειχνε τα δόντια της. Στο Λος Άντζελες, οπαδοί του Charles Manson διέπρατταν τις φρικιαστικές δολοφονίες στην οικία της Σάρον Τέιτ και των υπολοίπων θυμάτων. Το γεγονός αυτό έσπειρε τον πανικό στη συντηρητική Αμερική, ταυτίζοντας στο μυαλό του μέσου πολίτη τα «μακριά μαλλιά» και τα «κοινόβια» με τη βία και τον σατανισμό.

Ανάμεσα σε αυτές τις δυο συμπληγάδες, το Γούντστοκ ήρθε να προτείνει έναν τρίτο δρόμο. Ήταν η τελευταία, απελπισμένη, αλλά και μεγαλειώδης ταυτόχρονα προσπάθεια μιας γενιάς να αποδείξει ότι η ειρήνη, η αγάπη, η μουσική δεν ήταν ουτοπικά συνθήματα, αλλά βιώσιμη πραγματικότητα.

Το Γούντστοκ, επομένως, δεν ήταν απλώς μια διασκέδαση, ήταν μια προσωρινή απελευθέρωση από τον φόβο του θανάτου που караδοκούσε σε έναν φάκελο στρατολογίας.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 15 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Η ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ ΒΑΠΤΙΣΗ

FRIDAY	SATURDAY	SUNDAY	THREE DAY TICKET
August 15, 1969 10 A. M.	August 16, 1969 10 A. M.	August 17, 1969 10 A. M.	Aug. 15, 16, 17 1969
~~\$6.00~~	\$6.00	\$6.00	\$18.00
Good For One Admission Only	Good For One Admission Only	Good For One Admission Only	
79609 NO REFUNDS	79609 NO REFUNDS	79609 NO REFUNDS	79609

Αν το Γούντστοκ ήταν ένα καλοκουρδισμένο ρολόι, η Παρασκευή 15 Αυγούστου θα ήταν η στιγμή που τα γρανάζια άρχισαν να λιώνουν. Το μεσημέρι εκείνης της ημέρας, η κατάσταση στα παρασκήνια θύμιζε περισσότερο κέντρο επιχειρήσεων σε εμπόλεμη ζώνη παρά μουσικό φεστιβάλ.

Οι δρόμοι ήταν σε παράλυση. Ο αυτοκινητόδρομος Route 17B είχε μετατραπεί στο μεγαλύτερο πάρκινγκ του κόσμου. Οι καλλιτέχνες που έπρεπε να ανοίξουν το φεστιβάλ βρίσκονταν εγκλωβισμένοι σε λιμουζίνες χιλιόμετρα μακριά, ή πίνανε καφέ στο ξενοδοχείο Holiday Inn, ανίκανοι να φτάσουν στη σκηνή.

Οι διοργανωτές βρίσκονταν σε πανικό. Το πλήθος των 400.000 (και πλέον) ανθρώπων καθόταν υπομονετικά στο γρασίδι, περιμένοντας μουσική από τις 4 το μεσημέρι. Η ώρα περνούσε. Οι μπάντες Sweetwater και Quill, που ήταν προγραμματισμένο να εμφανιστούν νωρίς, ήταν άφαντες. Τότε, ο Michael Lang κοίταξε γύρω του στα παρασκήνια και είδε έναν ψηλό, επιβλητικό Αφροαμερικανό με κελεμπία, να κρατάει μια ακουστική κιθάρα. Ήταν ο Richie Havens. Είχε φτάσει νωρίτερα με ελικόπτερο μαζί με τον μπασίστα και τον περκασιονίστα του, απλώς για να αποφύγει την κίνηση. «Richie, πρέπει να βγεις», του είπε ο Lang. «Όχι, φίλε, δεν είμαι έτοιμος, πρέπει να βγω πέμπτος!», διαμαρτυρήθηκε ο Havens. «Δεν υπάρχει κανένας άλλος. Αν δεν βγεις τώρα, θα έχουμε εξέγερση. Σε παρακαλώ».

Κάπως έτσι, στις 17:07 το απόγευμα, η ιστορία ξεκίνησε με μια σύμπτωση.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
15 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

ΑΚΟΥΣΕ ΤΟ

Richie Havens Ο προφήτης της ελευθερίας

(Ώρα εμφάνισης: 17:07 - Διάρκεια: ~ 45-50 λεπτά)

Όταν ο Richie Havens ανέβηκε στη σκηνή, το θέμα που αντίκρισε του έκοψε την ανάσα. Μια θάλασσα από ανθρώπους που κανόταν στον ορίζοντα. Μαζί του ήταν ο Daniel Ben Zebulon στα κρουστά (congas) και ο Paul "Deano" Williams στην κιθάρα.

Ο Havens, ένας βετεράνος της φολκ σκηνής του Greenwich Village, ήταν γνωστός για τον ιδιαίτερο τρόπο που έπαιζε κιθάρα: χρησιμοποιούσε ανοικτά κουρδίσματα και αντί να παίζει συγχορδίες με τα δάχτυλα, χρησιμοποιούσε συχνά τον αντίχειρά του πάνω από την ταστιέρα, χτυπώντας τις χορδές με μια μανιώδη ρυθμικότητα που παρέπεμπε σε κρουστό όργανο.

Ξεκίνησε με το "Minstrel from Gault". Το κοινό, πεινασμένο για μουσική μετά από ώρες αναμονής, τον αποθέωσε. Ο Havens έπαιξε κάθε τραγούδι που ήξερε. Έπαιξε διασκευές των Beatles ("With a Little Help from My Friends", "Strawberry Fields Forever"). Κάθε φορά που τελείωνε και πήγαινε να φύγει, ο Lang τον έσπρωχνε πίσω: «Παίξε κι άλλο! Οι άλλοι δεν έχουν φτάσει ακόμα!». Ο Havens είχε εξαντλήσει το ρεπερτόριό του. Είχε ιδρώσει, η κελεμπία του είχε κολλήσει πάνω του. Τότε, σε μια στιγμή θεϊκής έμπνευσης, άρχισε να χτυπάει την κιθάρα του σε έναν φρενήρη ρυθμό και να φωνάζει τη λέξη που ζητούσε όλη η γενιά του: "Freedom!".

Αυτοσχεδιάζοντας πάνω στο παραδοσιακό spiritual "Motherless child", ο Havens δημιούργησε επί τόπου ένα τραγούδι που αργότερα θα ταυτιζόταν με το φεστιβάλ του Γούντστοκ. Το τραγούδι "Freedom" δεν υπήρχε πριν από εκείνη τη στιγμή. Γεννήθηκε από την ανάγκη και την έκσταση της στιγμής. Όταν τελικά κατέβηκε από τη σκηνή, μούσκεμα στον ιδρώτα, είχε μετατρέψει το χάος σε μυσταγωγία.

Santana

Μια λάτιν έκρηξη κι ένα ψυχεδελικό φίδι

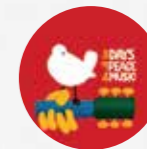
(Ώρα εμφάνισης: 14:00)

Αν υπήρχε μία μπάντα που «έφτιαξε την καριέρα της» στο Γούντστοκ, αυτή ήταν οι Santana. Μέχρι εκείνο το μεσημέρι, ήταν γνωστοί μόνο στην περιοχή του Σαν Φρανσίσκο. Δεν είχαν κυκλοφορήσει καν το πρώτο τους άλμπουμ (θα έβγαине λίγες εβδομάδες αργότερα)· στο φεστιβάλ βρέθηκαν χάρη στην επιμονή του μανάτζέρ τους, Bill Graham.

Υπάρχει μια παρασηνιακή ιστορία που εξηγεί την ένταση της εμφάνισής τους. Ο Carlos Santana έφτασε στο χώρο το πρωί και του είπαν ότι θα έπαιζε το βράδυ. Έτσι, αποφάσισε ότι ήταν καλή ιδέα να πάρει μεσκαλίνη (ένα ισχυρό ψυχεδελικό), που του προσέφερε ο Jerry Garcia των Grateful Dead. Ξαφνικά, γύρω στη 1:30, οι διοργανωτές του είπαν: «Βγαίνετε τώρα. Αν δεν βγείτε τώρα, δεν βγαίνετε καθόλου». Ο Santana ήταν στο απόγειο του «ταξιδιού» του. Ανέβηκε στη σκηνή προσευχόμενος να καταφέρει να μείνει συγκεντρωμένος. Αργότερα δήλωσε ότι καθώς έπαιζε, έβλεπε τον λαϊμό της κιθάρας να μεταμορφώνεται σε ηλεκτρικό φίδι που σφάδαζε, και προσπαθούσε να το κρατήσει σταθερό.

Αυτό το «κράτημα του φιδιού» παρήγαγε έναν από τους πιο πυρακτωμένους ήχους στην ιστορία του ροκ. Η μίξη αφροκουβανέζικων ρυθμών με μπλουζ-ροκ ήταν κάτι που το κοινό της Ανατολικής Ακτής δεν είχε ξανακούσει. Το αποκορύφωμα ήταν το ινστρουμένταλ "Soul sacrifice". Ο 20χρονος ντράμερ Michael Shrieve (ο νεότερος μουσικός του φεστιβάλ) έδωσε ένα σόλο που αφήφισε τους νόμους της φυσικής, ενώ τα κρουστά των Mike Carabello και Jose "Cherito" Areas δημιούργησαν έναν ρυθμικό κυκλώνα. Όταν τελείωσαν, το πλήθος ούρλιαζε. Οι Santana είχαν ανέβει στη σκηνή άγνωστοι και κατέβηκαν θρύλοι.

ΑΚΟΥΣΕ ΤΟ

ΣΑΒΒΑΤΟ
16 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

ΚΥΡΙΑΚΗ & ΔΕΥΤΕΡΑ
17-18 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Joe Cocker & The Grease Band Η κραυγή πριν την καταιγίδα

(Ωρα εμφάνισης: 14:00)

Μετά από ένα μεγάλο διάλειμμα για να μαζευτούν τα σκουπίδια και να γίνουν τεχνικές εργασίες, νωρίς το απόγευμα ανέβηκε στη σκηνή ένας Άγγλος από το Sheffield, πρώην υδραυλικός αερίου, που έμελλε να δώσει μία από τις πιο εμβληματικές παραστάσεις στην ιστορία του ροκ. Ο Joe Cocker.

Ο Cocker δεν έμοιαζε με ροκ σταρ. Φορούσε ένα ξεβαμμένο tie-dye μπλουζάκι και μπότες εργασίας. Όμως, μόλις η The Grease Band ξεκίνησε να παίζει, μεταμορφώθηκε. Οι κινήσεις του ήταν σπασμωδικές, τα χέρια του έπαιζαν "air guitar" και "air piano" σαν να τον χτυπούσε ηλεκτρικό ρεύμα. Ήταν η σωματική αποτύπωση της σόουλ και των μπλουζ.

Το τραγούδι που καθόρισε την καριέρα του (και το ίδιο το Γούντστοκ) ήταν η διασκευή στο "With a little help from my friends" των Beatles. Ο Cocker πήρε ένα χαρούμενο ποπ τραγουδάκι και το μετέτρεψε σε έναν 7λεπτο σπαραγμό σε ρυθμό βαλς. Η κραυγή του πριν το φινάλε ήταν τόσο δυνατή που φάνηκε να σκίζει τον ουρανό. Και κυριολεκτικά, τον έσκισε. Καθώς ο Cocker τελείωνε, μαύρα σύννεφα κάλυψαν τον ήλιο και ένας ισχυρός άνεμος άρχισε να χτυπάει τη σκηνή. Ο Cocker έφυγε τρέχοντας, και η φύση πήρε τα ηνία.

ΑΚΟΥΣΕ ΤΟ

Η μεγάλη καταιγίδα και ο Max Yasgur

(Ωρα: 16:00 - 18:30)

Αμέσως μετά τον Cocker, ξέσπασε η κόλαση. Μια καταιγίδα βιβλικών διαστάσεων χτύπησε το Bethel. Ο αέρας ήταν τόσο δυνατός που τα ηχεία ταλαντεύονταν επικίνδυνα στους πύργους. Η βροχή έπεφτε οριζόντια. Οι διοργανωτές διέκοψαν τη μουσική. Ο παρουσιαστής προειδοποίησε το κοινό να κατέβει από τους μεταλλικούς πύργους για να μην χτυπηθεί από κεραυνούς. Η σκηνή πλημμύρισε.

Εκείνη την ώρα, συνέβη κάτι μαγικό. Αντί να τραπούν σε φυγή, 400.000 άνθρωποι άρχισαν να χορεύουν στη βροχή. Χτυπούσαν άδεια μπουκάλια και κονσερβοκούτια, φωνάζοντας ρυθμικά το περίφημο σύνθημα: "No rain! No rain! No rain!". Κάποιοι έκαναν τσουλήθρα στη λάσπη, μετατρέποντας την καταστροφή σε παιχνίδι. Λίγο πριν ή μετά την καταιγίδα (οι μαρτυρίες διίστανται για την ακριβή ώρα, αλλά τοποθετείται το απόγευμα της Κυριακής), ο ίδιος ο Max Yasgur ανέβηκε στη σκηνή. Ο συντηρητικός αγρότης, βλέποντας αυτό το πλήθος, πήρε το μικρόφωνο: "Είμαι αγρότης, δεν ξέρω να μιλάω σε τόσο κόσμο... Αλλά είστε η μεγαλύτερη ομάδα ανθρώπων που συγκεντρώθηκε ποτέ σε ένα μέρος... Και αποδείξατε κάτι στον κόσμο... ότι εκατοντάδες χιλιάδες παιδιά μπορούν να βρεθούν μαζί και να έχουν μόνο διασκέδαση και μουσική, και τίποτα άλλο εκτός από διασκέδαση και μουσική!" Το πλήθος τον αποθέωσε.

Country Joe and the Fish Η επιστροφή

(Ωρα εμφάνισης: 18:30)

Όταν η βροχή κόπηκε, το φεστιβάλ έπρεπε να ξαναπάρει μπρος. Οι Country Joe and the Fish (ως πλήρης μπάντα αυτή τη φορά, όχι μόνο ο Joe) ανέλαβαν το δύσκολο έργο. Ο κιθαρίστας Barry Melton και ο Joe McDonald έπαιξαν ένα στιβαρό σετ ψυχεδελικού ροκ. Επανέλαβαν το "Fish cheer" (το περίφημο F-U-C-K), το οποίο λειτούργησε ξανά ως τονωτική ένεση. Το "Rock & soul music" έκανε τον κόσμο να ξαναχορέψει, στεγνώνοντας τα ρούχα του με την κίνηση. Η μπάντα λειτούργησε ως γέφυρα ανάμεσα στο χάος της καταιγίδας και τη μαγεία της νύχτας που ερχόταν.

ΑΚΟΥΣΕ ΤΟ

Ten Years After Με την ταχύτητα του φωτός

(Ωρα εμφάνισης: 20:15)

Καθώς έπεφτε το βράδυ, η υγρασία ήταν ανυπόφορη. Οι κιθάρες ξεκουρδίζονταν συνεχώς. Αλλά αυτό δεν πτόησε τους Βρετανούς Ten Years After. Ο αρχηγός τους, Alvin Lee, θεωρούνταν εκείνη την εποχή ο «πιο γρήγορος κιθαρίστας στη Δύση». Και το απέδειξε.

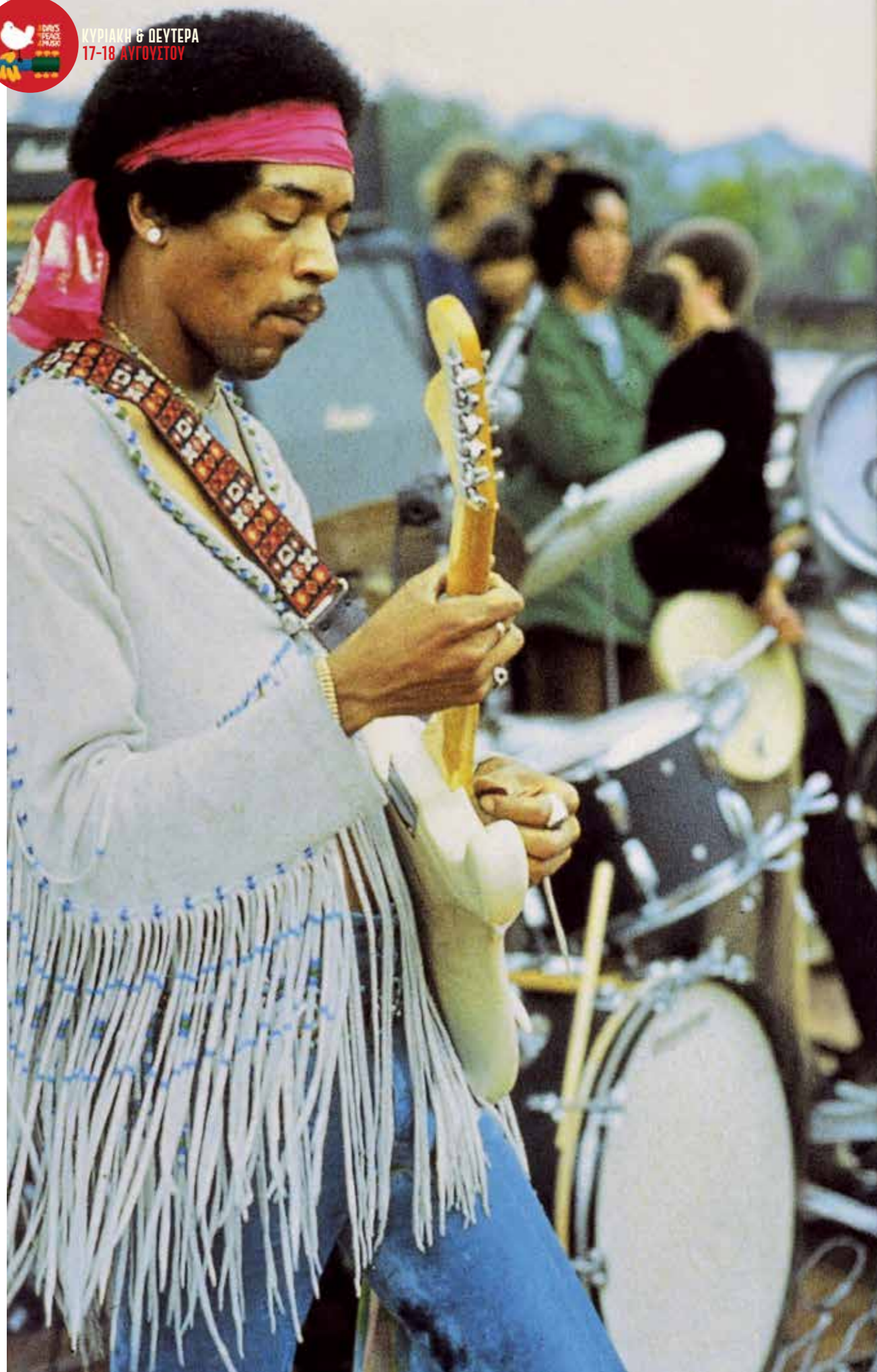
Παρά τα τεχνικά προβλήματα, η μπάντα έδωσε ένα εκρηκτικό μπλουζ-ροκ σόου. Το φινάλε τους, το τραγούδι "I'm going home", διήρκεσε πάνω από 10 λεπτά. Ο Alvin Lee έπαιζε σόλο με ταχύτητα πολυβόλου, ιδρωμένος, με τα μακριά ξανθά μαλλιά του να κρύβουν το πρόσωπό του. Μια λεπτομέρεια που συχνά αναφέρεται είναι ότι ένα καρπούζι κύλησε στη σκηνή κατά τη διάρκεια του σετ -ένα σουρεαλιστικό δείγμα της χαλαρότητας που επικρατούσε. Η εμφάνισή τους στην ταινία τους καθιέρωσε ως παγκόσμιους αστέρες.

ΑΚΟΥΣΕ ΤΟ

ΚΥΡΙΑΚΗ & ΔΕΥΤΕΡΑ
17-18 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Jimi Hendrix Ο εθνικός ύμνος της αντικουλτούρας

ΑΚΟΥΣΕ ΤΟ

(Ωρα εμφάνισης: 09:00 π.μ., Δευτέρα 18 Αυγούστου)

Η μεγάλη ειρωνεία του Γούντστοκ είναι ότι ο πρωταγωνιστής του, ο μεγαλύτερος κιθαρίστας στον κόσμο, έπαιξε μπροστά στο μικρότερο κοινό. Μέχρι τις 9 το πρωί της Δευτέρας, είχαν απομείνει περίπου 30 με 40 χιλιάδες θεατές· οι υπόλοιποι είχαν φύγει για να προλάβουν τις δουλειές τους ή για να ξεκουραστούν. Το ειδυλλιακό λιβάδι του Max Yasgur ήταν πλέον ένας λασπωμένος σκουπιδότοπος.

Ο Jimi Hendrix ανέβηκε στη σκηνή με ένα νέο, προσωρινό σχήμα που ονόμαζε "Gypsy Sun and Rainbows" (συμπεριελάμβανε τον Mitch Mitchell στα ντραμς, τον Billy Cox στο μπάσο, τον Larry Lee στη ρυθμική κιθάρα και τους Juma Sultan & Jerry Velez στα κρουστά). Φορούσε ένα λευκό δερμάτινο μπουφάν με κρόσια και ένα κόκκινο μαντίλι στο κεφάλι.

Το σετ ήταν άνισο, καθώς η μπάντα δεν είχε κάνει αρκετές πρόβες. Αλλά ο Hendrix ήταν σε άλλο σύμπαν. Έπαιξε το "Foxye lady", το "Izabella", το "Voodoo child (slight return)". Και τότε, συνέβη η στιγμή που σφράγισε τη δεκαετία του '60. Ο Hendrix ξεκίνησε να παίζει τον αμερικανικό εθνικό ύμνο, "The star-spangled banner".

Δεν ήταν μια πατριωτική εκτέλεση. Ήταν μια ηχητική αναπαράσταση του πολέμου του Βιετνάμ. Με τη χρήση του λεβιέ και των εφέ (fuzz, wah-wah), η κιθάρα του μιμούνταν τον ήχο από βόμβες που έπεφταν, πολυβόλα που γάζωναν, σειρήνες και ανθρώπινες κραυγές. Ήταν τρομακτικό, ήταν βίαιο και ήταν πανέμορφο. Χωρίς να πει ούτε μία λέξη, ο Hendrix έκανε μια από τις πιο δυνατές πολιτικές δηλώσεις του φεστιβάλ: η Αμερική φλεγόταν, και αυτός ήταν ο ήχος της.

Αμέσως μετά, πέρασε στο "Purple haze" και έκλεισε με το "Hey Joe", σαν αποχαιρετισμό. Πριν φύγει από τη σκηνή, κοίταξε το εξουθενωμένο πλήθος και είπε χαμογελώντας: "Thank you very much. I really didn't mean to take up so much of your time". (Σας ευχαριστώ πολύ. Πραγματικά δεν ήθελα να σας φάω τόση ώρα). Καθώς η τελευταία νότα έσβηνε, το Γούντστοκ τελείωσε. Ο Michael Lang πέταξε με ελικόπτερο πάνω από το άδειο πλέον πεδίο, που έμοιαζε με βομβαρδισμένη χωματερή. Το όνειρο είχε τελειώσει, αλλά ο μύθος μόλις ξεκινούσε.

